

Limingan kunta lausuu Pohteen hyvinvointisuunnitelmasta seuraavaa:

Pohteen hyvinvointisuunnitelma on laaja, asukaslähtöinen ja kattaa kaikki ikäryhmät. Suunnitelman tavoitteissa on huomioitu asukkaiden moninaiset tarpeet, joihin vastaaminen edellyttää yhdessä tekemistä niin kunnan kuin kolmannen sektorin kanssa. Hyvinvoinnin parantamisen painopisteet vuosille 2024-2025 ovat lähtökohtaisesti oikeasuuntaisia ja tavoiteltavia.

Kunnat ja Pohde ovat solmineet strategisen yhteistyösopimuksen. Nimensä mukaisesti strategiset asiakokonaisuudet tulisi valmistella aidosti yhdessä. Laadittu suunnitelma on ylätasolla ja siitä puuttuu konkreettiset toimenpiteet hyvinvoinnin edistämiseksi. Suunnitelmaa tulisi täydentää konkreettisilla toimenpiteillä, jossa mm. yhdyspintatyö sekä vastinpari kuntien ennalta ehkäiseväle toiminnalle olisi ilmaistu selkeämmin. Konkreettinen suunnitelma toimenpiteiden jalkauttamisesta tulisi valmistella sillä tasolla, että käytänteiden toteutuminen kunnissa voidaan varmistaa.

Hyvinvointisuunnitelmassa tavoitteena on mm. mielen hyvinvoinnin paraneminen ja yksinäisyyden vähentäminen. Yksinäisyys korostuu kaikissa ikäryhmissä, mutta erityisesti ikäihmisten ja nuorten osalla. Yli 75-vuotiaiden ikäihmisten määrä kasvaa Limingassa erittäin voimakkaasti, mikä tulee huomioida tehtäessä päätöksiä palveluista. Pohteen palveluverkkoesitys on ristiriidassa hyvinvoinnin edistämisen tavoitteiden kanssa Limingan osalla. Vähennettäessä tehostettua palveluasumista Pohteen tulee olla mukana ja sitoutua yhteisöllisen asumisen rakenteiden toteuttamiseen Limingassa. Ikäihmisten siirtäminen satojen kilometrien päähän hoivaan, ei ole hyvinvointitavoitteiden mukaista toimintaa. Palveluverkkoesitys on aiheuttanut ikäihmisten keskuudessa pelkoa, turvattomuutta ja ahdistusta.

Ravitsemuksen merkitys on ensiarvoisen tärkeä eri ikäryhmien hyvinvoinnille. Suunnitelmassa nousee esille ravitsemusterapeutin merkitys osana terveellistä ravitsemusta. Kunnat ottavat mielellään vastaan ravitsemusterapeutin työpanosta, mutta kunnilla itsellään ei ole edellytystä tarjota kyseistä palvelua.

Suunnitelmassa ohjeistetaan kuntia yksityiskohtaisesti varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen ravitsemuksen osalta asettamalla kunnille tavoitteita osoittamatta kuitenkaan resurssia tavoitteiden seurantaan ja toteuttamiseen. Myös tältä osin yhdyspinta tulisi rakentaa. Suunnitelma on irti kuntien arjesta, jossa tuotetaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen ruokahuolto. Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä ikäihmisten ateriapalvelu sekä sen laatu romahti, mikä johti siihen, etteivät ikäihmiset enää käytä palveluita. Tämä hyvinvointialueen tulisi korjata välittömästi. Ikäihmisten ateriapalveluyhteistyö tulisi rakentaa uudelleen peruskuntien kanssa.

Digitalisaation osalta on hyvä tiedostaa, ettei teknologia poista yksinäisyyttä. Ikäihmisten digitaaliset taidot eivät tällä hetkellä ole sillä tasolla, että palveluita olisi laajamittaisesti mahdollista tuottaa etäpalveluina. Ikäihmisten ja digitalisaation välistä suhdetta tulisi pohtia tarkemmin, koska palveluiden digitalisoituminen on asia, joka huolestaa monia ikäihmisiä osana arvokasta ikääntymistä ja palveluiden yhdenvertaista saatavuutta.

On syytä selvittää, onko hyvinvointisuunnitelman ja strategian mukaisiin tavoitteisiin sekä toimenpiteisiin resursoitu riittävästi sekä henkilöstöä sekä taloudellisia resursseja. TE2024-uudistus edellyttää hyvinvointisuunnitelman mukaisesti Pohteelta vahvaa ja merkittävää resurssia, jotta kunnat voivat onnistuneesti vastata uusiin lakisääteisiin velvoitteisiinsa. Tämänhetkisen kokemuksen mukaan Pohde evää palveluita ja ohjaa asiakkaan kunnan puolelle ennaltaehkäisevään palveluun, vaikka tosiasiallisesti tarvittaisiin sosiaali- ja terveyspalveluita.

Pohde siirtää hyvinvointisuunnitelman mukaan painopistettä varhaiseen tukeen sekä ennalta ehkäiseviin palveluihin, mikä on tavoitteena erinomainen. Valitettavasti toimet ovat tähän saakka olleet Limingassa päinvastaisia ja kunnassa on lopetettu tai kunnasta on siirretty pois mm. Perhekeskustoiminta, pyydä neuvoa nappi –toiminta sekä mielenterveyspalveluiden ensi linja –toiminta. Myönteistä on, että Pohde on ilmeisesti palauttamassa palveluita osaksi toimintaansa, jotka sopivat pieniin ja keskisuuriin kuntiin.

Hyvinvointisuunnitelman onnistumisen taloudellinen merkitys on suuri koko maakunnalle. Jos nyt ennakoidaan, että saatava hyte-rahoitus on noin 14,9 miljoonaa euroa, tulisi tavoitteena olla maan kärkitulos eli noin 10 miljoonaa euroa enemmän. Tavoite on tärkeä, koska Pohteen ja maakunnan kuntien taloustilanne on yleisesti heikko.

Pohteen järjestämän kulttuuritoiminnan osalta kunta toteaa, että kulttuuri on kuntien lakisääteistä toimintaa ja Pohteen tulisi oman kulttuuritoiminnan resursoinnin sijaan tehdä yhteistyötä kuntien kanssa.